

Vägledning för sjuksköterskor

Bedömning av om en person är berättigad till kommunal hälso- och sjukvård i ordinärt boende. Kommunen ansvarar för kommunal hälso-och sjukvård i ordinärt boende till enskild som har ett sjukdomstillstånd eller en funktionsnedsättning som motiverar att sjukvården ges i hemmet. Om det finns fysiska eller psykiska hälsoskäl som gör att personen har stora svårigheter att ta sig till vårdcentral/mottagning så har han/hon rätt till kommunal hälso-och sjukvård. Detta gäller så länge svårigheterna kvarstår. Det är kommunens sjuksköterska som gör en bedömning i varje enskilt fall om en person har rätt till kommunal hälso-och sjukvård.

Vägledningen är baserad på [Överenskommelsen om hemsjukvård mellan kommunerna och Region Kronoberg 2018-2022](#).

I den pågående omställningen och utvecklingen av nära vård kommer stor vikt att ligga på en sammanhållen vårdkedja och vägledningen kommer att anpassas utifrån eventuella förändringar i överenskommelser.

Syftet med vägledningen är att vara ett stöd för sjuksköterskor vid bedömningen av hälso- och sjukvårdsinsatser. Syftet är också att förbättra omhändertagandet genom en tydlig information till patienten redan vid inskrivning i hemsjukvården. Ett personcentrerat förhållningssätt tar tillvara på patientens resurser och funktioner vilket ökar hans/hennes delaktighet och inflytande i det dagliga livet.

Nedanstående faktorer behöver avvägas för att göra en bedömning av vilka personer som har rätt till hälso-och sjukvård i hemmet.

Den första bedömningen som görs är alltid om insatsen kan utföras patientsäkert i hemmet.

- Hur ofta behöver personen hjälp? Vid dagliga insatser tex. överlämnande av läkemedel, insulin mm är det inte rimligt att patienten behöver åka till vårdcentralen/mottagningen. Krävs insatser flera gånger i veckan kan det också vara orimligt att åka till vårdcentral/mottagning. Om resan vållar stora besvär för den enskilde eller tar så mycket kraft att det starkt påverkar det dagliga livet för övrigt är den enskilde också berättigad till hemsjukvård. Detsamma gäller för insatser som behöver utföras på kvälls- eller nattetid. Ev. kostnader för resan ska inte påverka beslutet om hemsjukvård.
- Gäller det enstaka besök eller besök som inträffar sällan kan det bedömas som rimligt att åka till vårdcentralen. Om personen utför andra ärenden under dagarna tex. handlar så kan han/hon sannolikt även ta sig till vårdcentralen/mottagningen.

- Personer som beviljats hemsjukvård dagligen med tex insulininjektioner får inte automatiskt hjälp med alla hälso-och sjukvårdsinsatser i hemmet. Om det bedöms rimligt kan personen åka till vårdcentralen/mottagning för provtagning, läkarbesök, behandling mm.
- Personer med kortvarig sjukdom är endast i undantagsfall aktuella för kommunal hälso- och sjukvård. I övriga fall har Region Kronoberg sjukvårdsansvaret. Viktigt att informera patienten att även enstaka besök debiteras enligt gällande taxa.
- Personer som vårdar en närstående och som därför har stora svårigheter att ta sig till vårdcentral/mottagning är berättigade till hemsjukvård, men ska i första hand tillfrågas om de föredrar avlösning för vårdtillfällen. De ska i så fall hänvisas till biståndshandläggare.
- Personer som vid ansökningstillfället inte bedöms ha rätt till hälso-och sjukvård i hemmet ska alltid få hänvisning till rätt vårdnivå.

Vid tveksamhet om personen tillhör målgruppen eller om insatsen omfattas av eller ingår i det kommunala hälso- och sjukvårdsuppdraget avgör kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska, MAS, ärendet.

Vid behov av mer omfattande insatser är det nödvändigt att ta reda på så mycket som möjligt om personen för att få en helhetsbild och göra en bedömning som baserar sig på personens livssituation.

Ofta bidrar även närstående med information. Berättelsen ger en bild av hela livssituationen och fångar personens egna drivkrafter, resurser och förmågor samt känslomässiga, sociala och praktiska behov.

Att lyssna på patient och närstående är viktigt. Det ökar tryggheten och gör det lättare att ta vara på personens kapacitet. Ett bra första möte skapar förutsättningar för ett fortsatt bra samarbete där patient och närstående är delaktiga i vården.

Överenskommelsen om kommunal hälso-och sjukvård ska tydliggöra vilka delar som utförs av patienten själv, närstående, hemtjänst och sjuksköterska, samt under vilken tid som insatsen kan förväntas pågå.

Om den enskilde eller närstående inte är nöjda med de erbjudna insatserna så är det i första hand närmaste chef för hemsjukvården som ska kontaktas. Om personen ändå inte är nöjd ska han/hon erbjudas att lämna in en synpunkt till Omsorgsförvaltningen.